

WIJBEGEERTE 3040: RATIONALITEIT, HANDELING, IDENTITEIT VOLTijd (periode 4, 2005-2006) Di 11-12.45 & Do. 13.15-15uur (Ruppert 134)

Docent: Joel Anderson Joel.Anderson@phil.uu.nl <http://phil.uu.nl/~joel>
Bestuursgebouw 172; 253-2874 (of de Onderwijsadmin: 253-1831).

Inhoud:

Deze cursus richt zich op vier thema's die centraal zijn voor de hedendaagse wijsgerige antropologie, morele psychologie, handelingstheorie en filosofie van de geest:

1. **Rationaliteit:** Bestaan praktische redenering uitsluitend uit redenering over de beste middel tot een gekozen doel, of is er wel degelijk de mogelijk, rationeel over doeleinden te twisten?
2. **Handeling:** Bij welke bewegingen van mijn lichaam ben *ik zelf* betrokken? In hoeverre zijn wij verantwoordelijk voor onze handelingen? Of, met Wittgenstein, kunnen we vragen, "Als je van het opsteken van een vinger de vingerbeweging afrekt, wat blijft over?"
3. **Identiteit:** Op basis waarvan kan ik beweren dezelfde mens te zijn die tien jaar geleden in mijn lichaam te vinden was? Kunnen identiteitskenmerken als redenen dienen?
4. **De in zich zelf verdeelde wil:** Hoe zijn de paradoxale fenomenen (zoals zelfbedrog, zelfverraad en wilszwakte) te begrijpen, waarin "ik" ogenschijnlijk tegen "mezelf" in ga?

Er wordt doorgaans aandacht besteden aan de verschillen tussen Humeaanse en Kantiaanse stromingen in de hedendaagse discussie.

Cursusdoelen:

Studenten weten na afloop van de cursus in grote lijnen de belangrijkste hedendaagse filosofische theorieën over praktische rationaliteit, menselijke handeling en persoonlijke identiteit.

Aspecten van academische vorming:

1. Schrijven (algemeen) – diverse typen teksten plannen, schrijven, herschrijven en afwerken
2. Bestuderen en analyseren van teksten
3. Discussiëren, debatteren.

Literatuur (en waar verkrijgbaar) [totaal aantal pagina's: circa 650 = 8 weken X 80 blz.]

1. John R. Searle, *Rationality in Action* (Cambridge, Mass.: MIT Press, 2001) (Broese)
2. Harry G. Frankfurt, *Reasons of Love* (Princeton: Princeton University Press, 2004) (Broese)
3. Cursus reader (balie van Wijsbegeerte).

Elektronische leeromgeving BSCW (<http://bscw.phil.uu.nl>)

Wij zullen gebruik maken van de elektronische leeromgeving BSCW. Studenten Wijsbegeerte (ook CKI & LAS) hebben toegang tot BSCW met hun facultaire username en password. Voor studenten van buiten wijsbegeerte, die dus geen facultaire username en password hebben, zijn al een username en password aangemaakt. Deze worden tijdens het tweede college verdeeld.

Informatie over het gebruik van BSCW vindt u op de website van de systeemgroep wijsbegeerte. Klik op de site www.phil.uu.nl op 'De faculteit' en dan op 'helpdesk' en bekijk de FAQ over BSCW.

Plan van de bijeenkomsten

Bijeenkomst	Literatuur en Opdrachten (Leesopdrachten zijn <u>onderstreept</u>) Alle teksten (behalve Frankfurt & Searle zijn de de reader te vinden)
Di, 25 april 11-11.50 12.00-12.45	Hoorcollege 1: Introductie; Wat is "wijsgerige antropologie"? Overzicht over de cursus; <u>Searle's <i>Rationality in Action</i></u>
Do, 27 april 13.15-13.45 13.45-15 + pauze	Discussie over <u>Searle, <i>Rationality in Action</i>, blz xii-xvi; 1-32.</u> Hoorcollege 2: Kernpunten van Searle's theorie
2 & 4 mei	GEEN BIJeenKOMSTEN – SEARLE LEZEN!!

Di, 9 mei	
11-12.05	Discussie over <u>Searle, <i>Rationality in Action</i>, blz.33-165</u>
12.15-12.45	Hoorcollege 3: Praktische redeneren; interne & externe redenen; Hume
Do, 10 mei	
13.15-14.05	Discussie <u>Williams, "Internal&External Reasons"; Searle, blz.167-218</u>
14.15-15.00	Hoorcollege 4: De "inferential" netwerk achter échte wensen
Di, 16 mei	
11-11.50	Discussie over <u>Millgram, <i>Practical Induction</i>, ch. 1-2.</u>
12.00-12.45	Hoorcollege 5: Second-order desires & strong evaluatieons
Do, 18 mei	
13.15-14.05	Discussie over <u>Charles Taylor, "What is Human Agency?"</u>
14.15-15.00	Hoorcollege 6: Harry Frankfurt's theorie van de praktische rede
Di. 23 mei	
11-11.50	Discussie over <u>Frankfurt, <i>Reasons of Love</i>, ch. 1-2 (blz. 1-68)</u>
12.00-12.45	Hoorcollege 7: Meer over Frankfurt en de kritieken erop.
Do, 25 mei	HEMELVAARTSDAG – geen bijeenkomst
Di, 30 mei	Toets 1
11-11.40	Tussentoets – korte schriftelijke toets
11.45-12.15	Discussie over <u>Frankfurt, <i>Reasons of Love</i>, ch. 3 (blz. 69-100)</u>
12.15-12.45	Hoorcollege 8: Parfit en persoonlijke identiteit
Do, 1 juni	
13.15-14.05	Discussie over <u>Parfit, <i>Reasons and Persons</i> (selectie in reader).</u>
14.15-15.00	Hoorcollege 9: Intersubjektivistische benaderingen van het zelf (Mead; Habermas)
Di, 6 juni	
11-11.50	Discussie over <u>Habermas, "Individuation Through Socialization"</u>
12.00-12.45	Hoorcollege 10: Vrije wil, ascriptivisme, emoties en Strawson. Ook: Feedback over tussentoets; opmerkingen over eindtoets
Do, 8 juni	
13.15-14.05	Discussie over <u>Strawson, "Freedom and Resentment" ; Searle, ch. 9.</u>
14.15-15.00	Hoorcollege 11: Davidson's handelingstheorie; hoe redenen handelingen kunnen veroorzaken; ofwel The Classic Theory Defended!
Di, 13 juni	
11-11.50	Discussie over <u>Davidson, "Action, Reasons, and Causes" & "Agency"</u>
12.00-12.45	Hoorcollege 12: Kantiaanse handelingstheorieën (Shapiro, Velleman)
Do, 15 juni	
13.15-14.05	Discussie over <u>Shapiro, "Three Conceptions of Action in Moral Theory" & Velleman, "What Happens When Someone Acts?"</u>
14.15-15.00	Hoorcollege 13: Irrationaliteit en de verdeelde wil; wilzwakte (<i>akrasia</i>); zelfbedrog; "jezelf zijn" als intersubjectieve prestatie.
Di, 20 juni	Toets 2
11-11.40	<i>Tweede korte toets over de teksten sinds toets 1.</i>
11.50-12.45	<i>Discussie over (1) Davidson, "Deception and Division"; (2) Harré, "The Social Context of Self-Deception"; (3) Searle, ch. 7 Terugblik en afrondende opmerkingen.</i>
[Do, 22 juni]	Reserve datum
13.15-15.00	(Als het nodig is om een andere bijeenkomst in te halen.)
Do, 29 juni	EINDTOETS DEADLINE: 16uur*

*Als het laat is, wordt 0,5 punten van de cijfer afgetrokken; voor elke verdere periode van 24uur wordt nog een half-punt afgetrokken. (Dus, vrijdag om 17 uur is een heel cijferpunt.)

Wat verwacht wordt en hoe getoetst wordt

1. **Aanwezigheid en actieve deelneming** (noodzakelijk voor het halen van de cursus, maar wordt niet becijferd).

Aanwezigheid: Er geldt een aanwezigheidsplicht, omdat het succes van de discussies grotendeels afhankelijk is van brede, goed voorbereide deelneming. Men mag tijdens de cursus **drie** maal zonder opgave van redenen verstek laten gaan. Als men vaker mist, moet men een korte paper over de teksten van elke gemiste bijeenkomst schrijven (over een door mij gekozen onderwerp). In geval van langer durende afwezigheid, neem z.s.m. met mij contact op. Bij de toetsen wordt alle in hoor- en werkcolleges behandelde stof bekend verondersteld. Actief deelneming aan de discussie wordt verwacht.

Vorbereiding: Deelnemers horen de aangegeven (hieronder onderstrepen) tekst goed van te voren te hebben bestudeerd. Hierbij dient het hoorcollege in de tweede deel van de voorafgaande bijeenkomst oriëntatie te leveren. In de discussies, zullen wij concentreren op drie soorten vragen:

- Wat kunnen wij van de tekst leren? Welke nieuwe inzichten zitten erin?
- Als wij de centrale stellingen van de tekst zouden aanvaarden, wat zou dat voor (problematische) implicaties opleveren?
- Wat zijn de gaten in de argumentaties – en hoe zou de auteur die kunnen dichten?

Probleemstelling (alléén niveau 3): Studenten die voor niveau 3 ingeschreven staan worden geacht één keer tijdens de cursus een probleemstelling van 100-150 worden in te dienen en voor te lezen. Ook hier wordt geen cijfer gegeven, maar als het niet adequaat is, moet het nog een keer worden gedaan, tot dat het goed is.

2. **Twee korte toetsen (40% (2 X 20%) van eindcijfer)**

Deze korte toetsen (30-40 minuten, deels meerkeuze vragen) dienen te controleren, dat de teksten goed gelezen worden. Er kunnen verschillende vragen zijn voor niveau 2 en 3. Om deze vak te halen, moet men aan allebei deze toetsen voldoen (min. cijfer 5,5). Herkansing via mondeling tentamen.

3. **Eindtoets (60% van eindcijfer)**

Niveau 2: Deze toets bestaat uit twee vragen die bij de voorlaatste hoorcollege worden verdeelt. Op elk vraag moet een getypt antwoord van max. 500 worden (circa 2 A4tjes, dubbel regelafstand).

Niveau 3: Eindpaper van 1500-2000 woorden over een onderwerp uit de cursus. Tijdens de cursus wordt aan hand van de presentaties van paperonderwerpen aandacht besteden aan het formuleren van een geschikte onderwerp.

Studenten worden aangeraden de vaardigheidsreader van Wijsbegeerte ("Wát je zet en hóe je het zegt") te raadplegen. <http://www.phil.uu.nl/onderwijs/wijsbegeerte/2005-2006/onderwijsaanbod/bachelor/Vaardighedenreader.pdf>

Academische fraude wordt niet getolereerd, incl. samenwerking aan schriftelijke toetsen. Als je vragen hebt over wat toegestaan is, neem met mij contact op.